

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE Nr. _____

din _____ 2024

**pentru modificarea hotărârii Guvernului nr. 977/2016 cu privire la aprobarea
Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor**

În temeiul art.7 alin.(1) lit. b) și art. 62 alin. (2) lit. b) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 977/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 265-276 art. 1060), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

2. În clauza de adoptare a hotărârii se exclude textul „,art. 38 alin. (3)”.

3. În textul de bază al Hotărârii:

1. Punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Proprietarii lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor vor transmite în locațiune/sublocațiune părți din terenurile cu modul de folosință fâșii riverane de protecție a apei, conform reglementărilor Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, pentru amplasarea prizelor de apă și a instalațiilor mobile în scopul irigației terenurilor agricole și în condițiile stabilite de regulamentul de exploatare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului. Accesul la folosința specială a apei din lacurile de acumulare/iazuri/heleșteu se va acorda utilizatorilor de apă în funcție de prioritățile stabilite conform prevederilor legale.”;

2. Punctele 3, 4, 5, 6¹ și 6² se abrogă;

3. Se completează cu punctul 6³ cu următorul cuprins:

„6³. Administratorii/gestionarii bazinelor de apă și lacurilor elaborează doar fișa tehnică în conformitate cu anexa nr. 1 la Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor.”;

4. Pe tot parcursul textului Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor:

a) sintagma „*Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale*”, la orice formă gramaticală se substituie cu sintagma „*Inspectoratul General pentru Situații de Urgență*”, la forma gramaticală corespunzătoare;

b) cuvântul „deținător”, la orice formă gramaticală se substituie cu textul „administratorul/gestionarul”, la forma gramaticală corespunzătoare;

c) textul „lacul de acumulare/iazul” și cuvintele „lacul de acumulare”, la orice formă gramaticală se substituie cu textul „lacul de acumulare/iazul/heleșteul”, la forma gramaticală corespunzătoare;

d) sintagma „acumulare de apă”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „corp de apă unic și indivizibil”, la forma gramaticală corespunzătoare;

e) cuvântul „controlează”, la orice formă gramaticală se substituie cu cuvântul „verifică”, la forma gramaticală corespunzătoare.;

f) cuvintele „rezervorul de apă” și „acumularea de apă” la orice formă gramaticală se substituie;

g) cuvintele „corp de apă unic și indivizibil”, la forma gramaticală corespunzătoare.

5. În Regulamentul-tip de exploatare a lacului de acumulare/iazului:

1. La punctul 1, cuvântul „deține” se substituie cu cuvântul „administrează”;

2. Punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Regulamentul de exploatare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, reprezintă documentul tehnic de exploatare a corpului de apă unic și indivizibil, în baza căruia trebuie să fie utilizată resursa de apă și alte resurse naturale, respectând condițiile de protecție a mediului înconjurător, de regularizare a debitului cursului de apă, precum și îndeplinirea obligațiilor de întreținere și reparație a construcțiilor hidrotehnice în termenele prevăzute în cartea tehnică a construcțiilor hidrotehnice, în conformitate cu actele normative și bazate pe observațiile făcute asupra comportării construcțiilor în exploatare.”;

3. Se completează cu punctul 6¹ cu următorul cuprins:

„6¹. Regulamentul de exploatarea a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, după caz fișele tehnice, se coordonează și se înregistrează la autoritatea administrativă de gestionare a apelor, cu inclusivă introducerea datelor în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor.”;

4. Punctul 7¹ va avea următorul cuprins:

„În sensul prezentului Regulament, se definesc următoarele noțiuni:

miră hidrometrică gradată – instalație marcată cu precizia de 1 cm, pe care se indică cota nivelului normal de retenție, cota nivelului pînă la care se admite extragerea apei pentru irigație (cota nivelului maximal al volumului intangibil de apă pentru piscicultură) și cota nivelului de fier, și care se instalează pe borna fixată pe taluzul din amonte sau pe turnul evacuatorului de apă;

nivel normal de retenție – nivelul apei în lacul de acumulare/iaz/heleșteu care corespunde pragului deversorului de ape mari, fiind stipulat în fișa tehnică;

nivel de fier al apei – volumul de apă, din lacul de acumulare/iaz/heleșteu, inadmisibil pentru captare și destinat menținerii biodiversității acvatice;

debit de servitute - cantitatea de apă minim necesară ce trebuie asigurată în bieful aval, compusă din debitul salubru și suma debitelor necesare diverselor utilizări;

deversor de ape mari – construcție hidrotehnică care asigură evacuarea dirijată a surplusului de apă cînd cota de nivel a apei în corpul de apă de suprafață depășește nivelul normal de retenție;

volum intangibil de apă pentru piscicultură – volumul de apă acumulat pînă la nivelul minimal admis pentru pompare la irigare;

colmatare - fenomen de depunere a materialului aluvionar transportat de apele curgătoare avînd ca rezultat ridicarea treptată a fundului unui lac, lac de acumulare, iaz, râu, pârâu, a unei porțiuni dintr-o albie, cuvetă, etc.;

debitul apei - rata medie de deversare a apei în metri cubi pe secundă (m³/s);

decolmatare – activitate de curățare și extragere a materialului aluvionar depus pe fundul corpurilor de apă de suprafață;

remuu - contracurent în lungul malurilor unui curs de apă. la punctul 8, cuvântul „rîului” se substituie cu cuvântul „cursului de apă”;

5. Punctul 11 va avea următorul cuprins:

„11. Valorile calculate a debitelor de apă în secțiunea construcțiilor hidrotehnice permanente, în funcție de clasa de importanță ale acestora, se determină ținând cont de probabilitatea anuală de depășire a acestora pentru două cazuri de calcul: principal și de verificare.”;

6. Punctul 12 va avea următorul cuprins:

„12. Toate lacurile de acumulare/iazurile/heleșteiele existente, construite până în anul 1991 și ale căror proiecte nu se mai dețin, indiferent de tipul de proprietate și de prezența construcțiilor de evacuare, se supun expertizării tehnice a barajului și determinării categoriei de importanță, și fiabilitate a acestuia, în baza informației obținute în urma prospecțiunilor și cercetărilor efectuate la fața locului de către specialiști sau organizații licențiate în domeniu. Concomitent se elaborează recomandări tehnice pentru utilizarea sau lichidarea construcțiilor de retenție, consolidarea acestora, pentru a le spori fiabilitatea, și prin calculul de prognoză se determină: hotarele zonei de inundații în cazul unei posibile deteriorări a părților componente a barajului, gradul (valoarea) posibilelor prejudicii aduse mediului, sănătății oamenilor și bunurilor materiale, provocate prin inundarea terenurilor adiacente, a localităților, a terenurilor agricole și construcțiilor amplasate în aval.

La astfel de construcții de retenție a apei obligatoriu va fi construit și deversorul de ape mari (dimensiunile deversorului de ape mari se stabilesc în urma unui calcul hidraulic), în lipsa acumulării permanente a apei, servind drept construcții de evitare a situațiilor excepționale în cazul unor viituri.”;

7. Se completează cu punctul 12¹ cu următorul cuprins:

„12¹. Regulamentele de exploatare se elaborează de către specialiști atestați în domeniul construcțiilor hidrotehnice.”;

8. Punctul 13 va avea următorul cuprins:

„13. În cazul apariției unor deteriorări sau abateri de la funcționarea normală a construcțiilor și utilajului, proprietarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului este obligat să organizeze imediat efectuarea expertizei tehnice cu participarea experților tehnici atestați. În situațiile de confirmare a deteriorărilor sau abaterilor proprietarul se obligă de a întreprinde măsurile necesare pentru înlăturarea acestora de către organizații/entități atestate în domeniul proiectării și edificării construcțiilor hidrotehnice.

Administratorii/gestionarii lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteielor sînt obligați să informeze în decurs de 24 ore, despre accidente tehnice care au avut loc la exploatarea construcțiilor hidrotehnice, Inspectoratul Național de Supraveghere Tehnică, autoritățile publice locale, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și autoritatea de gospodărire a apelor.”;

9. Se completează cu punctul 14¹ cu următorul cuprins:

„14¹. Pentru înregistrarea Regulamentelor de exploatare și fișelor tehnice, proprietarii/administratorii barajelor lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteielor, lacurilor și bazinelor de apă (în continuare corpuri de apă unice și indivizibile) depun cerere la autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă, corespunzător prevederile art. 72 și 75 al Codului administrativ nr. 116/2018.”;

10. Se completează cu punctul 14² cu următorul cuprins:

„14². Regulamentele de exploatare suplimentar vor conține următoarele acte:

1) extrasul din Registrul bunurilor imobile, în cazul corpurilor de apă unice și indivizibile ale căror bunuri imobile sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile, după caz un act confirmativ a dreptului de folosință (acte confirmative a relațiilor funciare încheiate pe un termen de până la 3 ani și neînregistrate în Registrul bunurilor imobile);

2) documente confirmative a apartenenței de drept, conform art. 28 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, în cazul corpurilor de apă unice și indivizibile ale căror bunuri imobile nu sunt delimitate și înregistrare în Registrul bunurilor imobile;

3) acte confirmative a legalității construcției corpului de apă unic și indivizibil (procesul-verbal de recepție finală, iar în cazul lipsei procesului-verbal de recepție finală a construcției existente din perioada Uniunii Sovietice se va prezenta raportul de expertiză tehnică, întocmit de un expert tehnic atestat);

4) calculul hidrologic;

5) ridicarea topografică;

6) aviz eliberat de Inspectoratul Național de Supraveghere Tehnică;

7) aviz eliberat de Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;

8) plan de observare asupra stării tehnice a construcțiilor (corespunzător capitolului D din Cartea tehnică);

9) plan de efectuare a reparațiilor, cu excepția celor extraordinare;

10) schema și confirmarea amplasării mirei hidrometrice (sau a altor instalații/utilaje de măsurare a nivelului apei);

11) în cazul existenței instalațiilor/utilajului de măsurare a debitelor apei se va prezenta lista și schemele de amplasare ale acestora;

11. Se completează cu punctul 14³ cu următorul cuprins:

„14³. În lipsa actelor enumerate în pct. 14², autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă refuză coordonarea regulamentului.”;

12. Se completează cu punctul 14⁴ cu următorul cuprins:

„14⁴. Actele enumerate în pct. 14¹ se prezintă în original sau în copii, cu inclusivă confirmare a corespunderii cu originalul de către entitatea ce a elaborat regulamentul de exploatare sau de către beneficiar.”;

13. Se completează cu punctul 14⁵ cu următorul cuprins:

„14⁵. Tabelele din anexele la regulamentul de exploatare vor conține poziții și pagini suplimentare pentru completarea corespunzătoare cu date, pentru o perioadă nu mai mică de 10 ani.”;

14. Se completează cu punctul 14⁶ cu următorul cuprins:

„14⁶. Regulamentul de exploatare se coase, iar filele se numerotează.”;

15. Se completează cu punctul 14⁷ cu următorul cuprins:

„14⁷. În situația de depistare a inconvenientelor și/sau erorilor în regulamentul de exploatare, autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă oferă termen de înlăturare a neajunsurilor. În lipsa înlăturării în termen a neajunsurilor autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă restituie regulamentul de exploatare, neînregistrat.”;

16. Punctul 16 va avea următorul cuprins:

„16. Tipul regularizării poate fi multianuală, anuală sau sezonieră.

Conform caracterului de regularizare a viiturilor, lacurile de acumulare/iazurile/heleșteiele se clasifică în regularizate total și parțial.

Lacurile de acumulare/iazurile pot funcționa izolat și în regim de cascadă (serie).

Conform tipului de alimentare cu apă, lacurile de acumulare/iazurile se clasifică în următoarele grupuri:

- a) de albie majoră, amplasate în lunca râului/pârâului (în urma inundațiilor);
- b) de albie minoră, amplasate pe cursul râului/pârâului;
- c) din apele freatice;
- d) din scurgerile de suprafață.

În funcție de clasificarea lacurilor de acumulare/iazurilor conform tipului de alimentare cu apă, acestea pot avea următoarele destinații:

- a) acumularea apei din izvoare și scurgeri de pe pante în timpul precipitațiilor;
- b) acumularea apei și regularizarea regimului hidrologic pe pârâie (curs de apă cu lungimea de până la 10 kilometri), în scopul asigurării debitelor ecologice și prevenirii riscurilor de inundații;
- c) acumularea apei și regularizarea regimului hidrologic pe râulețe și râuri mici, (curs de apă cu lungimea de la 10 la 100 kilometri), în scopul asigurării debitelor ecologice și prevenirii riscurilor de inundații;
- d) acumularea apei și regularizarea regimului hidrologic pe râuri mijlocii (curs de apă cu lungimea de la 100 la 200 kilometri), în scopul asigurării debitelor ecologice și prevenirii riscurilor de inundații;
- e) acumularea apei și regularizarea regimului hidrologic pe râuri mari (curs de apă cu lungimea de peste 200 kilometri), în scopul asigurării debitelor ecologice și prevenirii riscurilor de inundații;
- f) acumularea apei prin pompare din diverse surse de apă de suprafață și subterane pentru utilizarea acesteia în scopuri tehnologice;
- g) acumularea apei și regularizarea regimului hidrologic în scopuri speciale, stabilite prin hotărâre de Guvern.

Prioritizarea utilizării resursei de apă se va efectua în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011.

Parametrii principali ai lacului de acumulare/iazului/heleșteului sînt volumele: forțat, total util și de fier, suprafața oglinzii apei, lungimea, lățimea, adîncimea, perimetrul fâșiei riverane de protecție a apei, suprafața zonelor cu ape mici, nivelul normal de retenție, nivelul forțat și nivelul de fier.

Caracteristicile hidraulice ale elementelor componente ale lacului de acumulare/iazului sînt: caracteristica tehnică succintă a acestora, capacitatea calculată de evacuare, golire și captare a apei.

Iazurile antierozionale sînt dotate cu construcții de evacuare continuă a apei, au ca obiectiv evitarea formării, atenuarea și transportarea aluviunilor formate urmare scurgerilor de pe versanți în rețeaua hidrografică, provocate de precipitațiile atmosferice sau de topirea zăpezilor.”

17. Punctul 17 va avea următorul cuprins:

„17. Exploatarea lacului de acumulare/iazului/heleșteului se efectuează conform regulilor de exploatare general-operative și tehnice.

Sarcinile de exploatare general-operative includ executarea obiectivelor care se referă la bazinul hidrografic al râului în ansamblu și care se realizează de către autoritatea administrativă de gestionare a apelor.

Regulile generale de exploatare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului sînt parte componentă a documentației tehnice de proiect, iar sarcinile operative depind de situația tehnică reală a construcțiilor sau de situația meteorologică excepțională.”;

18. La punctul 19, cuvintele „dimensiunile hidraulice” se substituie cu cuvintele „parametrii hidraulici”.

19. Punctul 20 va avea următorul cuprins:

„20. Regimul hidrologic de funcționare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului trebuie să asigure:

- a) utilizarea apei în corespundere cu destinația;
- b) condiții normale de exploatare privind asigurarea protecției populației, localităților și terenurilor din aval, și din amonte împotriva inundațiilor
- c) un volum minim de înnămolire;
- d) debitul salubru;
- e) debitele ecologice ale cursului de apă (debitul ecologic $Q_{eco} \geq 0,25 \bar{Q}_{mml}$ (mediu multianual lunar în secțiunea hidrologică de amplasare a construcțiilor iazurilor/lacurilor de acumulare));
- f) evitarea eutrofizării apei corpului de apă de suprafață.”;

20. Punctul 21 va avea următorul cuprins: „În toate cazurile trebuie respectate următoarele reguli generale de gestionare a regimului hidrologic al lacului de acumulare/iazului/heleșteului:

- a) nivelul apei să nu depășească nivelul normal de retenție;
- b) nivelul apei în condițiile tranzitării viiturii maxime calculate nu trebuie să depășească nivelul maxim forțat de retenție, stabilit de proiectul de execuție;
- c) în perioada de exploatare, debitul cursului de apă în aval de baraj se va menține nu mai mic de debitul de servitute plus debitul ecologic.

În cazul modificării modului de folosință a lacului de acumulare/iazului/heleșteului sau a utilizării resursei de apă al acestuia, se vor efectua modificările de rigoare și în regulamentul de exploatare. Volumele admisibile ale apei pentru noua folosință se supun recalculului, iar modificarea în cauză se avizează de către autoritatea administrativă de gestionare a apelor.

În perioada de exploatare permanentă a lacului de acumulare/iazului, anual, în baza prognozei hidrologice lunare a debitului sursei de apă, se calculează volumul maxim de umplere, de care depinde cota de utilizare a apei din lacul de acumulare/iaz/heleșteu la programul de consum al apei.

Proprietarul/gestionarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului, în baza calculului hidrologic și limitelor planificate de autoritatea administrativă de gestionare a apelor, este obligat să elaboreze anual graficele de dispecerat de umplere și a debitelor de evacuare a apei din lacul de acumulare/iaz/heleșteu.

Graficele de dispecerat se examinează și se aprobă de către entitățile publice autorizate, conform legislației în vigoare.

Graficele de dispecerat se elaborează ținînd cont de prognozele hidrologice precizate, privind debitul sursei de apă, precum și de debitele de apă necesare pentru utilizatorii de apă situați în aval de baraj.”;

21. Punctul 22 va avea următorul cuprins: „22. În caz de situații de pericol sporit sau accident, administratorul/gestionarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului comunică

imediat autorităților publice centrale și locale, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, Inspectoratului pentru Protecția Mediului, precum și proprietarilor/gestionarilor lacurilor de acumulare/iazurilor din aval, despre modificările regimului de evacuare a apei și efectuează micșorarea nivelului apei mai jos de nivelul normal de retenție, în coordonare cu autoritatea administrativă de gestionare a apelor.

Situații de pericol de accident se consideră:

- a) avertizarea despre formarea viiturilor;
- b) distrugerea unei construcții sau a unui element al acesteia, care poate provoca o situație excepțională;
- c) surparea, fisurarea, deformarea periculoasă sau alunecarea taluzurilor barajului care pot influența integritatea barajului;
- d) depășirea nivelului apei în lacul de acumulare peste cel admis de proiect;
- e) sporirea infiltrării în sistemul de drenaj peste valoarea proiectată, mai ales în cazul apariției semnelor simptomatice de sufozie;
- f) apariția fisurilor pe taluzul amonte sau cel din aval al barajului de pământ mai sus de prisma de drenaj;
- g) apariția scurgerilor de apă printre corpul barajului de pământ și suprafața construcțiilor de beton din aval (de-a lungul construcțiilor de evacuare a apei, culeelor de pod, pereților de sprijin, care despart corpul barajului de pământ și a construcțiilor de beton etc.);
- h) poluarea lacului de acumulare cu poluanți în concentrații ce depășesc concentrația maximă admisibilă;
- i) scurgere de ape poluate în aval de baraj;
- j) stoparea deversării debitelor ecologice.

22. Punctul 25 va avea următorul conținut: „25. Evacuarea apei pentru golirea lacului de acumulare/iazului/heleșteului și a lacului se efectuează în coordonare cu autoritatea administrativă de gospodărire a apelor, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și la decizia Comisiei pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul II”;

23. Punctul 26 va avea următorul conținut:

„26. Viteza umplerii lacului de acumulare/iazului/heleșteului trebuie să fie stabilită în proiectul de execuție, în funcție de capacitatea de primire a apei, a corpului de apă unic și indivizibil, a debitului cursului de apă ce servește drept sursă de alimentare și a debitului ecologic necesar de a fi asigurat.”

24. Punctul 27 va avea următorul conținut: „27. Regimul hidrologic de funcționare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului se stabilește în funcție de debitul din amonte al sursei de apă, volumul de apă al lacului de acumulare/iazului/heleșteului, de volumul de consum al apei și de debitul deversat în bieful aval.”;

25. Punctul 32 va avea următorul conținut: „32. În condiții de iarnă, în timpul pornirii de inie, care coincide cu umplerea corpului de apă unic și indivizibil – inia se reține în lacul de acumulare/iaz și se acumulează în zona de ieșire a curbei de remuu.

În timpul golirii lacului de acumulare/iazului, se va examina posibilitatea evacuării în aval, având grijă să nu se formeze acumulări de gheață în fața construcției și în aval, precum și în apropierea nemijlocită a acestora. Concomitent, se va monitoriza posibilitatea apariției riscului blocării cu zăi (cu gheață) a gurilor de captare (grătarelor golirilor de fund).

Nivelul maxim admisibil al apei în lacul de acumulare/iazul în condiții de iarnă se stabilește ținând cont de creșterea nivelului apei în amonte pe cursul de apă (remuu), sursă de alimentare cu apă, produs de stratul de gheață.

În timpul formării stratului de gheață de o grosime considerabilă, nivelul apei se va menține constant, asigurând deversarea volumului necesar de apă în aval. În cazul necesității scăderii nivelului de apă, ritmul de scădere va fi redus esențial, comparativ cu cel obișnuit, pentru a nu provoca deteriorări ale consolidărilor taluzurilor. De către gestionar se vor crea condiții de sedimentare lentă a gheții pe taluzuri. Creșterea nivelului de apă se efectuează numai după începutul topirii gheții.”;

26. Punctul 34 va avea următorul conținut: „34. În fiecare an, până la începutul viiturilor, autoritățile publice centrale și locale organizează o comisie de prevedere a inundațiilor, care:

- a) elaborează un program de măsuri cu privire la tranzitarea viiturii;
- b) stabilește regimul de umplere și golire a lacului de acumulare/iazului în funcție de prognoza hidrologică;
- c) verifică starea taluzurilor barajului, construcțiilor de evacuare a apei, canalelor, malurilor și a zonei fâșiei riverane de protecție a apei lacului de acumulare/iazului.”;

27. Punctul 35 va avea următorul conținut: „35. Până la începutul viiturii administratorul/gestionarul lacului de acumulare/iazului se obligă să asigure finisarea reparației tuturor construcțiilor, structurilor și mecanismelor, legate de tranzitarea apei, să verifice funcționarea aparaturii de măsurare și control (în special a piezometrelor construcțiilor de pământ și a fundamentului), să efectueze încercarea funcționării stăvililor, a mecanismelor de ridicare și a dispozitivelor de dirijare automată. Concomitent se va asigura aprovizionarea fiabilă cu energie electrică a mecanismelor și a stăvililor cu acțiune electrică.

În baza avertizărilor Serviciului Hidrometeorologic de Stat, către începutul viiturii proprietarii/gestionarii corpurilor de apă unice și indivizibile vor pregăti mecanismele și materialele (buldozere, piatră, saci cu nisip etc.) necesare pentru intervenție în caz de apariție a situațiilor de pericol, vor întocmi grafice de serviciu pentru persoanele responsabile, echipele de securitate, personalul de reparație și conducătorii mijloacelor de transport.

În perioada de viitură proprietarul/gestionarul lacului de acumulare/iazului organizează serviciul de monitorizare și regularizare a nivelului apei, și a stării construcțiilor în regim continuu, până la trecerea fenomenului.”;

28. Punctul 36 va avea următorul conținut: „36. Viiturile pluviale se deosebesc printr-o perioadă scurtă de acțiune și necesită o intervenție operativă. În timpul averselor, în situația atingerii nivelului forțat al apei în lacul de acumulare/iaz, construcțiile de evacuare și de captare a apei se vor deschide pentru scurgerea apei de viitură, ținând cont de capacitatea canalului de nivel de evacuare a apei.

În perioada precipitațiilor se va efectua pregătirea lacului de acumulare/iazului pentru asigurarea capacității necesare de acumulare a viiturii torențiale.”;

29. Punctul 37 va avea următorul conținut: „37. În timpul scurgerii debitelor exagerat de mari, care depășesc capacitatea de tranzitare teoretică a construcțiilor de evacuare a apei, se admite o suprasarcină a nivelului de apă peste cota de calcul.

În cazul creșterii ulterioare a debitelor, se recurge la evacuarea apei printr-un canal de pământ, prevăzut din timp pe versant, cu cota fundului la nivelul forțat de retenție sau prin depresiuni line ale coronamentului barajului în una din racordările acesteia la versant. În calitate de măsură critică, evacuarea temporară a apei poate fi efectuată printr-o excavație nu prea

adîncă, într-un loc selectat din timp, luînd toate măsurile împotriva lărgirii zonei excavației și erodării albiei în adîncime.

Despre crearea unei astfel de situații critice vor fi anunțați proprietarii/gestionarii lacurilor de acumulare/iazurilor amplasate în aval și populația din localitățile cu risc de a fi inundate, prin sistemul de alarmare instalat din timp de către proprietarul/gestionarul lacului de acumulare/iazului.

Tranzitarea viiturii prin lacurile de acumulare/iazuri construite în cascade se efectuează, ținînd cont de condițiile de evacuare a apelor de viitură, în regim de siguranță, și de capacitatea de tranzitare a lacurilor de acumulare amplasate în aval.

După trecerea viiturii, părți componente a barajului care au fost afectate urmare tranzitării viituri se vor examina, fotografia și măsura, iar modificările și deformările survenite vor fi reprezentate schematic. Rezultatele examinărilor se protocoalează în procesul-verbal de către comisia situații excepționale.”

30. La punctul 39 litera b) va avea următorul conținut: „b) măsurile de protecție antierozionale prin plantarea perdelelor forestiere”;

31. La punctul 40 litera c) cuvîntul „luării” se substituie cu cuvîntul „întreprinderii”;

32. La punctul 42 litera i) va avea următorul conținut: „i) apariția galeriilor în structura barajului urmare activității animalelor”;

33. Punctul 44 va avea următorul conținut: „44. Executarea observărilor asupra fenomenelor care se influențează reciproc (de exemplu: deformarea construcției și infiltrarea, nivelul apei în biful amonte și debitele de infiltrare, etc.) trebuie să fie efectuate simultan.

În procesul organizării observărilor asupra stării malurilor, examinării riscurilor de producere a alunecărilor, înnămolirii cuvetei, suplimentar trebuie folosită documentația normativă în vigoare.

Observările asupra stării tehnice a construcțiilor se efectuează conform unui plan calendaristic prestabilit.

Rezultatele observărilor se înscriu în tabelele din registrul corespunzător, anexa nr. 5 la Regulament, se prelucrează, se sistematizează și se analizează.

Dacă în urma observărilor sînt constatate abateri de la funcționarea normală a construcției, se efectuează măsurări de control suplimentare și în cazul confirmării abaterilor, se vor întreprinde măsurile necesare de restabilire a stării normale de exploatare a construcției.”;

34. La punctul 45 textul „deținătorul lacului de acumulare/iazului” se substituie cu textul „administratorul/gestionarul construcțiilor hidrotehnice ale lacului de acumulare/iazului/heleșteului”;

35. La punctul 46 cuvîntul „genuri” se substituie cu cuvîntul „tipuri”;

36. Punctul 48 va avea următorul conținut: „48. Condițiile generale de exploatare pentru toate tipurile de baraje constau în menținerea cotelor coronamentului la nivelul proiectat. Deformările vor fi înlăturate imediat, în următoarele moduri: prin curățarea suprafeței pămîntului tasat, în locul cel mai tasat se va sapă un șanț cu adîncimea de 0,5 m, care se va umple pînă la cota de proiect cu același pămînt, cu amplasare în corpul barajului prin compactarea treptată a straturilor și ulterioară restabilire a căptușelei (cu pietriș, piatră spartă, etc.).”;

37. Punctul 49 va avea următorul conținut: „49. În cazul de deteriorare a părții consolidate a taluzului se vor întreprinde măsuri de oprire a distrugerii ulterioare.

În situațiile de imposibilitate de restabilire urgentă a părții distruse, prin consolidare conform proiectului, în calitate de îmbrăcăminte provizorie pot fi aplicate saltele din stuf sau din alte material similare, cu lest din piatră, gabioane, saci cu pământ, etc., concomitent fiind micșorat de urgență nivelul apei mai jos de nivelul normal de retenție, în lacul de acumulare/iaz/heleșteu.

Ulterior, în cel mai scurt timp posibil, îmbrăcămintea provizorie se substituie cu consolidări permanente, corespunzător proiectului.”;

38. Punctul 52 va avea următorul conținut: „52. Nu se admite creșterea arbuștilor și copacilor pe suprafața taluzurilor, barajelor.

Infiltrarea apei prin corpul barajului va fi lichidată sau redusă imediat, în special, în situația de creștere a debitului apei, care se infiltrează și duce la sufozia pământului din corpul barajului.

Locul infiltrației se va rambleia cu pietriș nesortat, pînă la înălțimea potrivită pentru lichidarea scurgerii. Prin deschideri mici în amonte se stabilește zona de infiltrație și, transversal acesteia, se execută un ecran din pământ bine compactat.

Nu se admite scăderea nivelului apei în lacul de acumulare prin căile de infiltrație care necesită a fi obturate.”;

39. Punctul 53 va avea următorul conținut: „53. Surpăturile create se înlătură imediat. Provizoriu surpăturile se astupă cu saci umpluți cu nisip și anrocament. Pentru o pozare îndesată, sacii se vor umple cu nisip numai pe jumătate.

Din partea surpată se va îndepărta stratul de pământ aluvionat și cel degradat. Pe suprafața curățată, pe toată lungimea barajului, se vor săpa praguri și tranșee cu adîncimea de 0,5-1,0 m. Pe suprafața taluzului pregătită astfel, urmează a fi așezat pământ în straturi de 10-15 cm cu compactare pînă la densitatea de proiect.

Ulterior, transversal de partea surpată, se va efectua baterea pilonilor astfel ca vîrfurile acestora să fie mai sus de orizontul maxim al apei, prin continuarea plasării pământului în straturi a cîte 20-30 cm cu treptată compactare pînă la masa volumetrică proiectată a scheletului pământului în corpul barajului și cu finisarea pantelor barajului pînă la profilul proiectat. În caz de necesitate, cînd partea surpată se află sub apă, aceasta se va închide cu palplanșe, ulterior pompării apei din limitele îngrădirii palplanșei vor fi executate lucrările de terasament.”;

40. La punctul 54 cuvîntul „piciorul” se substituie cu cuvîntul „talpa”;

41. Punctul 58 va avea următorul conținut: „58. Pe timp de iarnă:

a) nu se admite curățarea învelișului de zăpadă de pe taluzul în amonte pentru a evita înghețarea taluzului și umflarea căptușirii;

b) se vor întreprinde măsuri contra înghețului dispozitivelor de drenaj, prin inclusivă supraveghere a ieșirii apelor de infiltrație (formarea ghețului) și izolarea termică a locurilor respective cu mijloace accesibile.

Sistemul de drenaj al barajului trebuie să fie permanent în stare de funcționare. În caz de apariție a semnelor care ar indica înrăutățirea funcționării acestuia (încetează curgerea apei, se umezesc taluzurile, ies apele de infiltrație mai sus de drenaj, apare înmlăștinirea la talpa taluzului aval) drenajul urmează a fi supus unei examinări minuțioase, iar la necesitatea vor fi executate lucrări de curățare și restabilire .

Nu se admite acoperirea cu vegetație, înnămolirea colectoarelor, căminelor de vizită și a tuburilor de drenaje închise.

Se interzic excavările în apropierea nemijlocită a construcțiilor hidrotehnice.

În cazul depunerii sărurilor solubile din apă pe suprafețele filtrelor căminelor de drenaj, se va efectua tratarea acestora cu substanțe chimice necesare după caz, care au o influență minimală asupra mediului. Pereții interiori ai filtrelor se curăță cu o perie metalică cu tijă sau cu get de aer sub presiune.”;

42. La punctul 63 ultimul aliniat va avea următorul conținut: „63. Decizia privind executarea reparației capitale este luată de proprietarul construcțiilor hidrotehnice a lacului de acumulare/iazului/heleșteului prin coordonare cu proprietarul terenului aferent corpului de apă de unic și indivizibil, cu antrenarea experților tehnici atestați în domeniul respectiv.”;

43. Punctul 64 va avea următorul conținut: „64. Reparațiile urgente, legate de deteriorările și distrugerile provocate de acțiunea fenomenelor spontane (viitură, cutremur de pământ, etc.), se efectuează în afara planului de acțiuni preconizat, prin aplicarea măsurilor necesare pentru urgentarea lichidării avariei.

Deteriorările care prezintă pericol pentru viața și sănătatea populației, care aduc daune mediului și prejudicii materiale mari, se vor lichida imediat.”;

44. Punctul 65 va avea următorul conținut: „65. Toate tipurile de reparații, cu excepția celor care necesită o intervenție de urgență (în caz de avarii), se efectuează în mod planificat. Planul, din inițiativa proprietarului/gestionarului construcțiilor hidrotehnice ale lacului de acumulare/iazului/heleșteului, se întocmește de către specialiști atestați, pe un an și în perspectivă, cu repartizarea pe luni și pe trimestre a sarcinilor ce necesită a fi executate. Planul se aprobă de către proprietar. În baza planurilor aprobate se întocmesc graficele de executare a lucrărilor de reparație.

Reparațiile capitale la construcțiile hidrotehnice, legate, în special, de reconstrucția acestora, trebuie să fie argumentate prin cercetări și proiecte speciale.”;

În proiectul de execuție a lucrărilor de reparație se vor determina volumele și modurile de efectuare a lucrărilor, utilajul necesar și materialele de construcții care corespund standardelor de stat.”;

45. Punctul 67 va avea următorul conținut: „67. Recepția lucrărilor de reparație a construcțiilor hidrotehnice se efectuează de către investitor, în strictă conformitate cu Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61).

Toate procesele-verbale întocmite, urmare intervențiilor făcute în procesul de reparație, se vor atașa la „cartea tehnică a construcției”, cu notarea modificărilor respective, corespunzător prevederilor actelor normative pe domeniu.

În funcție de caracterul și dimensiunile deteriorărilor suprafețelor construcțiilor de beton, lucrările necesare de restabilire (reparație) vor fi efectuate prin reparație curentă sau capitală.”;

46. La punctul 70 cuvintele „Are viitor” se substituie cu cuvintele „Poate fi aplicată și”;

47. Punctul 72 va avea următorul conținut: „72. Reglarea debitelor de evacuare a apei pe frontul deversorului se vor efectua regulamentar pentru minimalizarea producerii deteriorărilor în bieful aval. Golirile prin ecluza în bieful aval se vor executa în strictă conformitate cu graficul de dispecerat al funcționării construcțiilor de descărcare a apelor, stabilite prin proiect în regulamentul privind exploatarea lacului de acumulare/iazului/heleșteului.

Conform graficelor de dispecerat se reglementează ordinea manevrării stăvilor descărcătoarelor. De regulă, debitele de apă pe frontul descărcătorului trebuie evacuate uniform, cu deschiderile egale ale stăvilor.

Stăvilele orificiilor de evacuare a apei vor fi ridicate la intervale care nu vor admite formarea valurilor înalte în aval.

Regimul de funcționare a construcțiilor de descărcare a apei prevăzut de proiect va fi ajustat în baza observărilor făcute asupra comportării acestora pe perioada de exploatare.

Abaterile de la regulile de evacuare a apei prin construcțiile de descărcare vor fi argumentate prin calcule, în baza urmăririi comportării în exploatare a acestora sau a unor cercetări speciale.”;

48. Punctul 76 va avea următorul conținut: „76. Toate construcțiile metalice și utilajul mecanic al construcțiilor hidrotehnice în procesul exploatării va fi supravegheat în permanență, supuse reviziilor periodice, reparațiilor de plan și de profilaxie în scopul menținerii acestora în starea tehnică necesară.

Supravegherea și reviziile în timpul exploatării construcțiilor se efectuează de către specialiști atestați, în bază contractuală cu proprietarul construcțiilor hidrotehnice ale lacului de acumulare/iazului/heleșteului, iar în caz de necesitate, în formă de ajutor tehnic, conform contractului respectiv – de către specialiștii organizației de proiectare.

Defectele depistate în procesul de exploatare, deteriorările sau devierile în funcționarea utilajului mecanic, care nu au putut fi lichidate în timpul reparației curente a construcțiilor hidrotehnice ale lacului de acumulare/iazului/heleșteului, se vor include în planul reparațiilor capitale. Defectele care periclitează exploatarea sigură se lichidează imediat.”;

49. Punctul 78 va avea următorul conținut: „78. Complexul și volumul măsurilor de supraveghere și întreținere a grătarelor de protecție se stabilesc în dependență de tipul și structura acestora.

În complexul de măsuri se includ:

a) controlul exterior minuțios, evaluarea stării principalelor cusături sudate a consolidării platbenzilor, nodurilor de reazem;

b) lichidarea defectelor și deteriorărilor elementelor construcțiilor metalice, iar în caz de necesitate, schimbarea unor elemente cu altele noi.

Deranjamentele și defectele mici se lichidează imediat cu forțele personalului de deservire. Defectele care nu pot fi lichidate imediat se vor fixa în registru de către persoana de serviciu cu informarea imediată a administratorului/gestionarului construcțiilor hidrotehnice ale lacului de acumulare/iazului/heleșteului. În cazurile în care măsurile locale de lichidare a defectelor sînt neeficiente, se va apela la organizațiile de reglare, de proiectare sau la uzina producătoare.

Reparația grătarelor se efectuează, de regulă, în perioada de toamnă-iarnă. După reparație grătarele se acoperă cu vopsele anticorozivă și antivegetativă.”;

50. La punctul 83 în primul aliniat cuvintele „trebuie controlată” se substituie cu cuvintele „se va supune verificării”;

51. La punctul 92 în primul aliniat cuvintele „rezolvă problema” se substituie cu cuvintele „vor executa lucrări consolidare a construcției”.

52. Punctul 95 va avea următorul conținut: „95. Zona de protecție a apei constituie partea amonte a cuvetei, cu dimensiuni stabilite, în care se include și fișia riverană de protecție a apei,

pe care se realizează un complex de măsuri împotriva poluării, epuizării și colmatării lacului de acumulare/iazului, pentru menținerea în stare corespunzătoare a corpului de apă de suprafață.

Limitele fișiei riverane de protecție a apei se stabilesc de la limita cuvetei corpului de apă, iar dinspre terenul adiacent de o linie imaginară paralelă cu prima, la o distanță prevăzută în proiect în conformitate cu legislația în vigoare.

În caz de necesitate, zona fișiei riverane de protecție a apei se marchează pe teren cu semne de avertizare și cu borne.”;

54. Punctul 96 va avea următorul conținut: „96. Măsurile efectuate pe suprafața fișiei riverane de protecție a corpului de apă prevăd:

- a) întrinderea acțiunilor organizaționale și de gospodărire antierozionale;
- b) efectuarea acțiunilor agrotehnice antierozionale;
- c) crearea perdelelor forestiere antierozionale;
- d) executarea construcțiilor hidrotehnice antierozionale.”;

55. Punctul 97 va avea următorul conținut: „97. Măsurile de protecție împotriva înămolirii prevăd:

- a) crearea perdelelor forestiere din arbori și arbuști hidrofilii și înerbarea malurilor;
- b) crearea filtrelor împotriva înămolirii în partea amonte a lacului de acumulare/iazului;
- c) crearea plantațiilor de consolidare a malurilor pe perimetru;
- d) executarea construcțiilor antierozionale în cazul existenței în zona adiacentă lacului de acumulare/iazului a unui sistem de rîpe și vîlcele.”;

56. Punctul 98 va avea următorul conținut: „98. Măsurile enumerate, precum și cele de întreținere a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, constituie baza exploatării corecte și de protecție a mediului ambiant. Acestea contribuie la menținerea situației sanitare ecologice, a echilibrului ecosistemelor din corpul de apă și în zona de protecție, și asigură calitatea apei la nivelul normelor sanitare în vigoare. Complexul de măsuri se stabilește prin proiect.”;

57. Punctul 99 va avea următorul conținut: „99. Măsurile de protecție a apei în zona de protecție a apei sînt orientate spre:

- a) menținerea calității apei în corpul de apă de suprafață la nivelul normelor sanitare în vigoare;
- b) protecția resurselor de apă împotriva epuizării și poluării;
- c) utilizarea rațională a terenurilor agricole ce se suprapun cu zona de protecție a apei și organizarea corectă a asolamentelor în scopul neadmiterii eroziunii eoliene;
- d) respectarea strictă a normelor și regulilor de aplicare a substanțelor nocive, a pesticidelor și îngrășămintelor minerale, realizarea corectă a transportului și depozitării acestora;
- e) combaterea eutrofizării și înămolirii lacului de acumulare și a eroziunii malurilor;
- f) prevenirea poluării mediului ambiant cu ape reziduale de la întreprinderile industriale, de la complexe și fermele zootehnice și cu produse petroliere;
- g) interzicerea amplasării în adiacența corpurilor de apă de suprafață a fermelor zootehnice, pășunilor pentru pășunatul de vară, bazinelor de apă neamenajate, depozitelor petroliere, cimitirelor, inclusiv a celor de animale;
- h) întreținerea și protecția plantațiilor forestiere de protecție a apei și realizarea altor măsuri de prevenire a înrăutățirii calității apei în lacul de acumulare.”;

58. Punctul 100 va avea următorul conținut: „100. Administratorul/gestionarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului va colabora cu gestionarii terenurilor agricole, ce se suprapun cu zona de protecție a apei, pentru întreprinderea măsurilor ce ar exclude pătrunderea agenților toxici în lacul de acumulare de pe terenurile agricole situate în zona de protecție a apei.”;

59. Punctul 101 va avea următorul conținut: „101. Regulamentul de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor, transmis beneficiarului de către proiectant, trebuie să includă:

a) lista tuturor obiectivelor civile, industriale, agrozootehnice etc., care se exploatează sau se construiesc la momentul finisării construcției corpului de apă unic și indivizibil și care ar putea avea o anumită influență asupra resursei de apă;

b) condițiile și prescripțiile privind evacuarea apelor uzate și reziduale în corpul de apă unic și indivizibil;

c) lista întreprinderilor care nu au dreptul să evacueze apele uzate în corpul de apă unic și indivizibilnici chiar după epurare;

d) complexul de măsuri, a căror realizare este necesară pentru susținerea stării sanitare bune a corpului de apă.”;

60. Punctul 102 va avea următorul conținut: „102. Proprietarul/gestionarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului va colabora cu proprietarii gospodăriilor amplasate în zona de protecție a apei și care au depozitate îngrășăminte, ca aceștea să nu admită pătrunderea în corpul de apă a apelor reziduale, și a scurgerilor de suprafață, contaminate cu îngrășăminte organice, minerale și cu pesticide sau diferite substanțe chimice.

Apele reziduale de la fermele zootehnice și avicole se vor izola de lacul de acumulare/iaz/heleșteu, prin intermediul unor construcții hidrotehnice cu efect hidroizolant, iar apele uzate vor fi evacuate numai după epurare prealabilă.”;

61. Punctul 103 va avea următorul conținut: „103. Măsura cea mai eficientă, cu o influență ameliorativă multilaterală asupra teritoriului protejat (consolidarea malurilor, combaterea eroziunii eoliene și pluviale, protecția corpurilor de apă unice și indivizibile împotriva înnămolirii, reducerea evaporării de pe suprafața apei, crearea condițiilor prielnice pentru folosirea apelor din sursele locale și pentru piscicultură, ameliorarea stării sanitare a corpurilor de apă și a teritoriilor adiacente, etc.), este crearea și îngrijirea minuțioasă a perdelelor forestiere în jurul lacului de acumulare/iazului/heleșteului.”;

62. Punctul 104 va avea următorul conținut: „104. Necesitatea creării perdelelor forestiere de protecție pe malurile lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor și caracterul lor, se stabilește și se reflectă în compartimentele respective ale documentației de proiectare.

a) Perdelele forestiere de protecție în jurul corpurilor de apă unice și indivizibile au, de regulă, una, două sau trei centuri, în funcție de condițiile locale și de destinație.

b) Prima centură cu rol de consolidare a malului este amplasată în fișia riverană de protecție a apei și este constituită din câteva rînduri (2, 3 și mai multe) din arbuști hidrofilii.

c) Centura a două cu rol preponderent de protecție contra vîntului și de filtrare este amplasată în zona de inundare la cota nivelului forțat de retenție și este constituită din arbori hidrofilii.

d) Centura a treia antierozională se amplasează mai sus de nivelul forțat de retenție și este constituită din arbori suficient de rezistenți la secetă în combinație cu fișiile înierbate.

e) Pe vîlcelele și rîpele cu apă pot fi amplasate filtre împotriva înnămolirii cu lungimea de minimum 50 m pe cele mari și de 20-25 m pe cele secundare. Lățimea filtrelor împotriva

înnămolirii (orientate transversal de vâlcele și rîpe) este determinată de nivelul viiturilor cu asigurarea de 5-10 %.”;

63. Punctul 105 va avea următorul conținut: „105. Întreținerea perdelelor forestiere de protecție a solului și antierozionale (benzi de regularizare a apelor, amplasate transversal pe versanți; perdele forestiere în zona de protecție a apei, perdele forestiere în fâșia riverană de protecție a apei, filtre împotriva înnămolirii, etc.), în perioada primilor 3-5 ani, pînă la închiderea completă a coroanelor, se vor efectua lucrări de afinare a solului, de extirpare a vegetației între rînduri, în caz de necesitate, irigarea, interzicerea pășunatului și a tăierilor, completarea plantațiilor. Perdelele forestiere se vor completa în primii doi ani de la plantarea principală cu butași și puieți bine dezvoltati de aceleași specii, și aceeași vîrstă.

După închiderea coroanelor, începînd cu vîrsta de 10-15 ani a plantațiilor, sînt necesare tăierile regulate de îngrijire și tăierile sanitare ale plantațiilor forestiere și a celor de arbuști, iar în caz de necesitate și irigarea acestora (mai ales în zonele secetoase).

În scopul acumulării scurgerilor de suprafață în perdelele forestiere și a sporirii suprafeței de absorbție intensă a apei, este rațională îndiguirea marginii inferioare a perdelei forestiere, amplasate transversal de versant.”;

64. La punctul 107 cuvintele „de versante” se substituie cu cuvintele „pe versanți”.

65. Punctul 108 va avea următorul conținut: „108. În procesul de exploatare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, administratorul/gestionarul va efectua verificări planificate ale teritoriului corpului de apă unic și indivizibil (1-2 ori pe an) și neplanificate – după trecerea viiturii și ploilor torențiale, cu efectuarea de observări asupra oscilației nivelurilor apei, erodării malurilor și proceselor de alunecare, înnămolirii și acoperirii cu vegetație a apei.

Examinarea malurilor neconsolidate se va efectua în scopul determinării intensității erodării acestora și a proceselor de înnămolire.

Pe sectoarele cu alunecări intense se efectuează ridicări topografice și măsurări ale adîncimilor, prospecțiuni geologice și hidrogeologice cu prelevarea probelor de sol. În cazul apariției unor procese de alunecări, se întocmește planul schematic al alunecării cu rețeaua de repere montate în mod special.

Observațiile (o dată la 5 ani) asupra dislocărilor verticale și orizontale ale corpului de alunecare și monitorizarea condițiilor hidrogeologice se efectuează sistematic de către specialiști din domeniul cercetărilor geologice. În cazul unor alunecărilor considerabile pentru efectuarea cercetărilor de rigoare vor fi antrenați experți atestați în domeniul geotehnicii.”;

66. La punctul 110 cuvintele „Odată cu acumularea experienței” se substituie cu cuvintele „În procesul de exploatare în timp”;

67. Punctul 111 va avea următorul conținut: „Punctul 111 va avea următorul conținut: „Din măsurile posibile de prevenire a colmatării lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor fac parte:

a) acumularea sedimentelor solide în decantoare special amenajate (rezervoare pentru aluviuni) pe afluenții a căror cotă în debitul solid total este destul de esențială;

b) ameliorările silvice și îmbunătățirile funciare în scopul consolidării surpăturilor, alunecărilor, versanților vâlcelor, rîpelor și talvegurilor în zona de influență a lacului de acumulare;

c) întreținerea (în cazuri necesare – crearea) benzilor de protecție a apei și filtrelor împotriva înnămolirii în stare de funcționare;

d) curățarea mecanică a cuvetelor de depunerile aluvionare.”;

68. Punctul 112 va avea următorul conținut: „112. Măsurile de extindere a perioadei de colmatare, de întreținere a volumului și de regularizare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului vor fi stabilite în studiul comparativ tehnico- economic, în dependență de condițiile concrete de exploatare.”;

69. Punctul 113 va avea următorul conținut: „113. Măsurile de ameliorare silvică și îmbunătățiri funciare în zona de protecție a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, în scop de reducere a procesului de colmatare, stopează eroziunea solului și spălarea particulelor solide de pe suprafața terenurilor adiacente.”;

70. Punctul 118 va avea următorul conținut: „118. Întru prevenirea erodării solului și a poluării apei, activitățile economice în limita fișiiilor riverane și în zonele de protecție a apei lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteielor, se vor desfășura coresponsuzător reglementărilor articolelor 52, 53, și 533 Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49 art. 70).”;

71. Secțiunea E¹ va avea următorul conținut: „E¹. Folosința apei din corpurile de apă unice și indivizibile pentru necesitățile statului și necesități publice pentru folosința generală a apei, pentru irigație și piscicultură.”;

72. Punctul 118³ va avea următorul conținut: „118³. Instalarea mirelor hidrometrice gradate ține de responsabilitatea proprietarului barajului corpului de apă unic și indivizibil, prin contractarea specialiștilor atestați în domeniul proiectării construcțiilor hidrotehnice și executării lucrărilor de construcție, cu notificarea autorității administrative de gestionare a apelor. Mirele hidrometrice pot fi verticale, fixate pe piloni speciali, sau mire pentru fixarea pe taluz înclinat cu înscrierea gradațiilor lateral. Marcajele pe mirele hidrometrice vor fi de culoare roșie sau neagră, gradațiile începând ascendent (00÷+100) sau descendent (00÷-100). Lungimea mirei va depăși amplitudinea oscilațiilor de nivel al apei aproximativ cu 0,5-1,0 m. Înălțimea nivelului apei se citește de la zeroul mirei. Mirele se vor fixa în așa mod încât măsurătorile de nivel să se poată efectua la cele mai înalte și scăzute nivele ale apei pe parcursul întregului an. Mirele hidrometrice vor fi fixe, iar materialul din care sunt realizate va fi rezistent la temperaturi de -20°C și +60°C, la acțiunea apei, gheții, intemperiiilor, a acizilor sau bazelor aflate într-o concentrație slabă în apă. Mirele hidrometrice verticale inclusiv pot servi și ca măsurători de adâncime.”;

73. Punctul 118⁴ va avea următorul conținut: „118⁴. Sectoarele de teren preconizate de a fi folosite pentru necesitățile statului și necesități publice pentru folosința generală a apei se determină pentru toate lacurile de acumulare/iazurile/heleșteiele, indiferent de forma de proprietate, de către autoritățile publice locale de comun acord cu proprietarii/gestionarii acestora și se coordonează cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Schema cu indicarea sectoarelor prestabilite se face publică și se afișează pe panoul de informații al autorității publice locale, și pe teritoriul corpului de apă unic și indivizibil.”;

74. La punctul 118⁵ cuvântul „publice” se substituie cu cuvintele „necesități publice pentru folosința generală a apei.”;

75. Punctul 118⁷ va avea următorul conținut: „118⁷. Lacurile de acumulare/iazurile/heleșteiele vor fi folosite conform destinației acestora indicată în documentația de proiect și în autorizația de folosință specială a apei, cu acordarea drepturilor de folosință a apei terțelor persoane pentru drepturile prioritare de folosință, prevăzute de lege, prin transmiterea în folosință cu titlu oneros a unor părți din teren.”;

76. Punctul 118⁸ va avea următorul conținut: „118⁸. Administratorul/gestionarul corpului de apă unic și indivizibil în comun cu toți titularii autorizației de mediu pentru folosință specială a apei, pentru irigație și piscicultură, stabilește și coordonează anual până la 1 martie volumul apei admis pentru irigație prin intermediul autorității administrative de gestionare a apei.”;

77. Punctul 118¹⁰ va avea următorul conținut: „118¹⁰. Pescuitul sportiv, amator și de agrement din lacurile de acumulare/iazurile/heleșteiele unde se practică piscicultura se efectuează în condițiile stabilite de către administratorii sau gestionarii acestor corpuri de apă unice și indivizibile.”;

78. Punctul 118¹¹ va avea următorul conținut: „118¹¹. Administratorii/gestionarii lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteielor, care dispun de autorizații de mediu pentru orice mod de folosință a apei din acestea, vor permite altor posesori ai autorizației de mediu pentru folosință specială a apei la irigare, care dețin în folosință cu titlu oneros părți din terenul corpului de apă unic și indivizibil, instalarea prizelor de apă în zone stabilite pentru pomparea apei la irigare, acestea fiind în imediata apropiere a terenurilor ce urmează a fi irigate.”;

79. Punctul 118¹³ va avea următorul conținut: „118¹³. În aria de deservire a unui sistem centralizat de irigare transmis în folosință gratuită (comodat) către asociația utilizatorilor de apă pentru irigație cu sursa principală de captare a apei din lacul de acumulare/iaz/heleșteu, proprietarul/gestionarul construcției hidrotehnice, a corpului de apă unic și indivizibil, în comun cu asociația, în baza calculelor de gospodărire a apelor, stabilesc volumul admisibil de folosință a apei (captarea apei pentru irigație) prin intermediul autorității administrative de gestionare a apei, pentru a nu contraveni scopurilor stabilite în autorizația de mediu pentru folosință specială a apei.”;

80. Punctul 119 va avea următorul conținut: „119. Paza construcțiilor hidrotehnice de importanță națională se asigură conform prevederilor actelor normative pe domeniu.”;

81. Punctul 120 va avea următorul conținut: „120. Paza barajelor și a altor construcții hidrotehnice de categoria I și II se asigură de către serviciul de pază de stat prin coordonare cu organele Ministerului Afacerilor Interne.”;

82. Punctul 121 va avea următorul conținut: „121. Paza barajelor și construcțiilor de categoria III și IV poate fi asigurată de către serviciile particulare de pază în bază contractuală.”;

83. Punctul 122 va avea următorul conținut: „122. Protecția civilă reprezintă un complex de măsuri și acțiuni întreprinse în vederea asigurării protecției populației, a mediului și a proprietății în condiții de calamități naturale, avarii și catastrofe și se realizează conform principiului teritorial de protecție în corespundere cu organizarea administrativ-teritorială, cuprinzând toate ramurile economiei locale, indiferent de forma de proprietate și poartă un caracter obligatoriu.”;

84. Punctul 123 va avea următorul conținut: „Activitatea unităților economice în domeniul protecției civile este coordonată de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și Agenția Națională pentru Sănătate Publică.”

85. Punctul 124 va avea următorul conținut: „124. Administratorul/gestionarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului, în baza Legii cu privire la protecția civilă, elaborează și asigură punerea în aplicare a Planului măsurilor de protecție civilă a obiectului acvatic, ce prevede măsuri de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, precum și acțiuni adecvate în vederea lichidării consecințelor acestora. Planul măsurilor de protecție civilă a obiectului acvatic se coordonează cu organul de specialitate al administrației publice în domeniul protecției civile, se aprobă de președintele Comisiei pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul II, în limita administrativ-teritorială în care se află obiectul acvatic, și se prezintă Inspectoratul General pentru Situații de Urgență la efectuarea controlului.”

86. Punctul 125 va avea următorul conținut: „125. Administratorul/gestionarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului, în baza proiectului de execuție, este obligat să evalueze riscul și să planifice măsurile de protecție contra inundațiilor.

Măsurile de securitate și sporire a stabilității construcțiilor pentru cazurile de situații excepționale trebuie să includă:

- a) calculul parametrilor undelor de rupere a barajului;
- b) schema cu reprezentarea hotarelor zonei de inundare pentru cel mai rău scenariu;
- c) nivelul riscului și prognoza posibilelor consecințe negative cu pierderi umane și materiale, și prejudiciu adus mediului, în urma viiturilor de primăvară-vară și a distrugerii barajelor, ce se stabilește în documentația de proiect la capitolul protecția civilă, măsurile de prevenire și lichidare a consecințelor în caz de pericol și apariția inundațiilor (situațiilor excepționale);
- d) schema de avertizare a populației locale și a serviciilor respective;
- e) planurile de evacuare a populației, a animalelor și a bunurilor de valoare;
- f) crearea și coordonarea cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a echipelor de salvatori, dotate cu tehnica și mijloacele necesare.”;

87. Punctul 126 va avea următorul conținut: „126. În cazul în care lichidarea lacului de acumulare/iazului/heleșteului e mai rentabilă decât efectuarea măsurilor de consolidare a construcțiilor și a sistemelor de evacuare și în lipsa documentației de proiect, decizia de lichidare poate fi luată de Comisia pentru Situații Excepționale teritorială, conform Hotărârii Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și este obligatorie pentru executare de către proprietarul lacului de acumulare/iazului/heleșteului, în termenele stabilite.”;

88. Punctul 127 va avea următorul conținut: „127. Dacă lacul de acumulare/iazul/heleșeul este amplasat într-o rețea de corpuri de apă unice și indivizibile în cascadă, este necesară elaborarea regulilor suplimentare de exploatare a resurselor de apă la nivelul documentației de proiect.”;

89. Punctul 128 va avea următorul conținut: „128. Toate corpurile de apă unice și indivizibile, indiferent de amplasare, volumul de apă acumulată și apartenența de drept pot deveni obiecte potențial periculoase pentru viața și bunăstarea populației, și mediu. În vederea organizării complexului de măsuri privind diminuarea posibilelor situații excepționale, proprietarul corpului de apă unic și indivizibil elaborează următoarele anexe la planul de protecție civilă a obiectului:

- a) schema cu reprezentarea hotarelor zonei posibilităților inundații;
- b) schema de avertizare a administrației locale, a serviciilor respective și a populației;
- c) lista echipelor de salvatori, a mijloacelor tehnice, a utilajului și a materialelor necesare;
- d) planul de interacțiune cu administrația publică și cu administratorii corpurilor de apă unice și indivizibile din rețeaua de obiective acvatice amplasate în cascadă.”;

90. Punctul 131 va avea următorul conținut: „131. Gestionarea și controlul asupra respectării tehnicii securității în timpul lucrărilor de exploatare a lacului de acumulare/iazului/heleșteului se realizează de către o persoană responsabilă atestată, numită de gestionar.

Fiecare persoană care efectuează exploatarea trebuie să cunoască și să respecte regulile de tehnică a securității la locul său de muncă.

Toate persoanele din serviciul de exploatare sînt obligate să practice înotul, să poată utiliza bărcile cu rame, să aibă o pregătire teoretică și practică de salvator și se admit la executarea obligațiilor sale numai după instructajul de tehnică a securității, conform prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 și a Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, și Regulamentului-Cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitate și sănătate în muncă, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 95/2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008

Încălcarea regulilor de tehnică a securității este inadmisibilă.”;

91. La punctul 132 cuvîntul „controlul” se substituie cu cuvîntul „supravegherea”;

92. La punctul 134 cuvîntul „aval” se substituie cu cuvîntul „amonte”;

93. Punctul 135 va avea următorul conținut: „135. La efectuarea lucrărilor în perioada de toamnă și primăvară, cu temperatura apei sub 10°C, se permite executorilor de lucrări aflarea în apă maxim 30 minute, cu ulterioară schimbare a îmbrăcăminte și încălzire de minim o oră.”;

94. Punctul 137 va avea următorul conținut: „137. În procesul de executare a lucrărilor cu folosirea utilajului electric, aparatelor electrice, a materialelor explozive și ușor inflamabile, vor fi respectate cu exactitate regulile de tehnică a securității.

Lucrările de exploatare în apropierea nemijlocită a construcțiilor lacului de acumulare/iazului/heleșteului vor fi efectuate cu prudență. La construcțiile de pămînt aflate sub sarcină sînt interzise lucrările cu explozivi.”;

95. Punctul 140 va avea următorul conținut: „140. Administratorul lacului de acumulare/iazului/heleșteului trebuie să posede și să păstreze următoarea documentație:

- a) cartea tehnică a lacului de acumulare/iazului și ale tuturor construcțiilor, conform anexei nr. 6 la Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996;

b) capitolul D din cartea tehnică va fi elaborat, ținându-se cont de reglementările stipulate în prezentul Regulament-tip;

c) în cazul lipsei și constatării imposibilității de restabilire a cărții tehnice, în mod obligatoriu se întocmește Fișa tehnică a lacului de acumulare/iazului/heleșteului (anexa nr. 1 la prezentul Regulament-tip). Proprietarul barajului lacului de acumulare/iazului/heleșteului, în termen de un an de la data elaborării Fișei tehnice a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, va elabora documentația necesară ce derivă din realizarea cerințelor stabilite în pct.12 din prezentul Regulament-tip;

d) procesele-verbale anuale ale comisiei privind analiza stării tehnice a lacului de acumulare/iazului/heleșteului;

e) graficele de lucru ale personalului antrenat în gestionarea lacului de acumulare/iazului/heleșteului aprobate pe anul curent;

f) instrucțiunile de lucru și fișele de post a persoanelor care efectuează exploatarea;

g) instrucțiuni privind tehnica securității și protecția muncii.”;

96. Punctul 142 va avea următorul conținut: „142. Administratorul stațiilor de pompare a apei din lacurile de acumulare/iazuri/heleșteie și alte corpuri de apă de suprafață, vor deține Pașaportul prizei de apă (anexa nr. 7 la prezentul Regulament-tip), iar administratorii instalațiilor mobile de pompare vor deține pașaportul tehnic, emis de uzina producătoare, care conține descrieri privind instalația de protecție a peștelui.”;

97. Punctul 144 va avea următorul conținut: „144. Pentru amplasarea instalațiilor mobile de pompare a apei se admite stabilirea locurilor pe tot perimetrul lacului de acumulare/iazului/heleșteului, cu excepția zonelor de agrement și a taluzului umed al barajului. La solicitarea utilizatorului instalației mobile de pompare, pot fi transmise în folosință, cu titlu oneros, mai multe părți de teren pentru schimbarea amplasării la necesitate a instalației, cu reprezentarea acestora în planul geometric al terenului.”;

98. Punctul 145 va avea următorul conținut: „ 145. Persoanele care efectuează exploatarea corpurilor de apă unice și indivizibile sînt obligate să țină evidența în următoarele registre:

a) registrul de observații asupra nivelului apei în lacul de acumulare/iaz/heleșteu, în piezometre și asupra calității apei lacului de acumulare (volum de retenție mai mare de 1 mil. m3), conform anexei nr.2 la prezentul Regulament-tip. Registrul de observații asupra nivelului apei în lacurile de acumulare/iazuri/heleșteie, sunt transmise trimestrial către instituția publică competentă în domeniul meteorologiei și hidrologiei;

b) registrul de dispoziții și de evidență a serviciilor la lacul de acumulare, conform anexei nr.3 la prezentul Regulament-tip;

c) registrul de instructaj privind tehnica securității, regulile de exploatare și înregistrarea cazurilor de încălcare a regulilor privind exploatarea lacului de acumulare/iazului, conform anexei nr.4 la prezentul Regulament-tip;

d) registrul de observări asupra stării construcțiilor, înnămolirii cuvetei și deformării malurilor, lacului de acumulare/iazului/heleșteului, conform anexei nr.5 la prezentul Regulament-tip;

e) registrul de evidență a reparațiilor și lucrărilor de întreținere sau de reconstrucție a tuturor construcțiilor, lacului de acumulare/iazului/heleșteului, conform anexei nr. 6 la prezentul Regulament-tip.”;

99. La punctul 146 cuvântul „controlului” se substituie cu cuvintele „efectuării verificărilor”;

100. Punctul 147 va avea următorul conținut: „147. În baza materialelor de observare și a exploatare reale, la finele fiecărui an se face darea de seamă anuală și se efectuează analiza stării tehnice a lacului de acumulare și a funcționării construcțiilor acestuia, se prevăd măsurile privind ameliorarea exploatare acestuia. Darea de seamă anuală se întocmește de către administratorul/gestionarul barajului lacului de acumulare/iazului/heleșteului și se transmite autorității administrative de gestionare a apelor.”;

101. Punctul 147¹ va avea următorul conținut: „147¹. Registrele enumerate la punctul 145 anual se prezintă entității de gestionare a apelor până la data 1 mai.”.